

คำนำ

ด้วยการทำเหมืองใต้ดินตามพระราชบัญญัติแร่ พ.ศ. 2510 ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติแร่ (ฉบับที่ 5) พ.ศ. 2545 กำหนดบทบัญญัติเกี่ยวกับการทำเหมืองใต้ดินให้มีหลักเกณฑ์ วิธีการดำเนินการ ขั้นตอน ที่แตกต่างไปจากการทำเหมืองทั่วไป ซึ่งในกรณีนี้มีสาระที่ต้งอยู่บนพื้นฐานของหลักการสำคัญ ได้แก่

1. ความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีวิศวกรรมเหมืองแร่ที่ปลอดภัยและโครงสร้างทางธรณีวิทยาที่มีแหล่งแร่อุดมสมบูรณ์อันจะเป็นประโยชน์ต่อภาคอุตสาหกรรมของประเทศ
2. การให้ความคุ้มครองและรักษาคุณภาพของสิ่งแวดล้อมในท้องถิ่นที่มีการทำเหมืองแร่
3. การมีส่วนร่วมของประชาชนที่อาจส่งผลกระทบโดยตรงต่อผู้มีส่วนได้เสีย ในท้องถิ่นที่มีการทำเหมืองใต้ดินให้มีสิทธิได้รับการพัฒนาทรัพยากรแหล่งแร่ในท้องถิ่นของตน
4. หลักความรับผิดชอบที่เกิดความเสียหายแก่ชีวอนามัย ทรัพย์สิน และสิ่งแวดล้อมที่สามารถพิสูจน์ได้ ซึ่งก่อให้เกิดความเสียหายและหน่วยงานของรัฐที่กำกับการตรวจสอบต้องรับผิดชอบโดยมีหลักประกันวินาศภัยตามกฎหมายไทย

การตราพระราชบัญญัติแร่ (ฉบับที่ 5) พ.ศ. 2545 เกี่ยวกับการทำเหมืองใต้ดินได้กำหนดอำนาจหน้าที่ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงอุตสาหกรรมออกประกาศกำหนดหลักเกณฑ์ เงื่อนไข วิธีการ ให้เป็นไปตามบทบัญญัติของกฎหมายที่ให้อำนาจหน้าที่ไว้ และการประกาศใช้บังคับย่อมมีผลต่อผู้ที่เกี่ยวข้องหลายฝ่าย ประกอบกับหลักการระดมความคิดเห็นเป็นกระบวนการที่ดีทางหนึ่งในระบอบประชาธิปไตยซึ่งได้นำมาใช้กับกระบวนการพิจารณาประกอบการออกประกาศกระทรวงอุตสาหกรรม จำนวน 4 ฉบับ ในเรื่องดังต่อไปนี้

1. หลักเกณฑ์และเงื่อนไขการขอประทานบัตรทำเหมืองใต้ดิน ออกตามความในมาตรา 88/6
2. ขั้นตอน หลักเกณฑ์ วิธีการ การปรึกษาเบื้องต้นกับผู้มีส่วนได้เสีย สำหรับโครงการทำเหมืองใต้ดิน ออกตามความในมาตรา 88/9
3. หลักเกณฑ์ วิธีการ เงื่อนไข ในการเสนอและรับรองโครงการ ระเบียบการรับและจ่ายเงิน และอัตราค่าใช้จ่ายที่เรียกเก็บจากผู้ขอประทานบัตรสำหรับกองทุนสนับสนุนโครงการศึกษาวิจัยของกลุ่มผู้มีส่วนได้เสียในโครงการทำเหมืองใต้ดิน ออกตามความในมาตรา 88/10
4. การกำหนดวาระการทำงาน เงื่อนไข และวิธีการเพิกถอนผู้มีสิทธิตรวจสอบการทำเหมืองใต้ดิน การเก็บรักษากองทุน คุณสมบัติมาตรฐานของผู้เชี่ยวชาญ ลักษณะสัญญาว่าจ้างผู้เชี่ยวชาญ และระเบียบการเบิกจ่ายกองทุนสนับสนุนการมีส่วนร่วมตรวจสอบการทำเหมืองใต้ดิน ออกตามความในมาตรา 88/11

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงอุตสาหกรรม (นายพินิจ จารุสมบัติ) ได้เป็นประธานในการระดมความคิดเห็น เมื่อวันที่ 29 ธันวาคม 2546 และมีผู้ทรงคุณวุฒิด้านกฎหมาย วิศวกรเหมืองแร่ และธรณีวิทยา ผู้แทนสถาบันการศึกษา ผู้แทนกลุ่มอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ ผู้แทนจังหวัดที่มีทรัพยากรแร่และเป็นเป้าประสงค์ของการทำเหมืองใต้ดิน ผู้แทนหน่วยงานภาครัฐที่เกี่ยวข้อง ทั้งด้านสิ่งแวดล้อมและธรณีวิทยา เป็นองค์ประชุมให้ความคิดเห็น ซึ่งผู้แทนดังกล่าวได้ให้ข้อคิดเห็นอันเป็นประโยชน์อย่างยิ่งต่อการพิจารณากำหนดเนื้อหาสาระของประกาศกระทรวงอุตสาหกรรม ทั้ง 4 ฉบับ รวมทั้งข้อคิดเห็นอันเป็นการป้องกันมิให้เกิดภาวะการณ์ที่จะมีผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม ชีวิต และทรัพย์สิน ในกรณีดังกล่าวกรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่ได้ดำเนินการปรับปรุงเนื้อหาของประกาศกระทรวงอุตสาหกรรมให้มีความครบถ้วน สมบูรณ์ยิ่งขึ้นแล้ว

เพื่อให้การประกอบกิจการอุตสาหกรรมเหมืองแร่ใต้ดินเป็นไปตามบทบัญญัติแห่งพระราชบัญญัติแร่ พ.ศ. 2510 และกฎหมายที่เกี่ยวข้อง และที่สำคัญเพื่อความสะดวกต่อการปฏิบัติงานของภาครัฐและการบริการประชาชนที่เกี่ยวข้อง จึงเห็นสมควรเผยแพร่เอกสารนี้เป็นการทั่วไป กรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่หวังในความร่วมมือในการที่จะบูรณาการ และพัฒนาระบบการทำเหมืองแร่ใต้ดินให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

กรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่
สำนักงานกฎหมายและระเบียบ
มีนาคม 2547